

บทความวิจัย (Research Article)

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธี ฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON READING APPRENTICESHIP APPROACH AND SEMANTIC MAPPING STRATEGY FOR ENHANCING ANALYTICAL READING

Received: May 19, 2017

Revised: June 12, 2017

Accepted: June 13, 2017

ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์^{1*} วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ² คงเภา² และอัมพร ม้าคนอง³
Tasaneey Sathapong^{1*} Wipawan Wongsuwan Kongpow² and Aumporn Makanong³

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^{1,2,3}Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok 10330, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: tasan007@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนและเพื่อประเมินประสิทธิผลของแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง 1 กลุ่ม ระยะเวลาทดลอง 1 ภาคการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า 1) แบบแผนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1) ชั้นเรียนรู้และฝึกอ่านตามต้นแบบ คือ ขั้นตอนที่ต้นแบบให้ความรู้พื้นฐานประเภทของบทอ่านและสาธิตการใช้กลวิธีการอ่าน 1.2) ชั้นอ่านและเชื่อมโยงความหมายคือ ผู้เรียนระบุนิยามที่สัมพันธ์กับบทอ่านและนำคำสำคัญจากบทอ่านมาเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความหมาย 1.3) ชั้นตรวจสอบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่าน คือ ผู้เรียน

แลกเปลี่ยนความรู้และวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผลจากการทดลองใช้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: แนวคิดการอ่านจากต้นแบบ กลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย การอ่านเชิงวิเคราะห์

Abstract

The purposes of this study were to develop an instructional model based on reading apprenticeship approach and semantic mapping strategy for enhancing analytical reading ability of undergraduate students; and evaluate the efficiency of the instructional model. The research procedure was divided into phases; 1) development of an instructional model based on real problem, and 2) effectiveness evaluation of an instructional model through implementation with the subjects who were thirty undergraduate students, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand. The duration of experiment was one semester. The research instrument was analytical reading test. The data were analyzed by using t-test dependent.

The research results showed that: 1) the objectives of the developed instructional model were to enhance analytical reading. This model consisted of 3 sub stages which were 1.1) studying and reading apprenticeship, 1.2) process of reading apprenticeship, and 1.3) experiences interchange. Quantitative and qualitative data measurement and evaluation were carried out during and after the instructional process. 2) The effectiveness of the instructional model after implementation, it was found that; the score of analytical reading higher than before the experiment at .01 level of significance in all components.

Keywords: Reading Apprenticeship Approach, Semantic Mapping Strategy, Analytical Reading

ความเป็นมาของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษา และเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของระบบการศึกษาทั่วโลก เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การสร้างความคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้มีทักษะทางปัญญาสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ (Ministry of Education, 2009, p.1; OECD, 2013)

กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญดังกล่าวจึงได้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะ การอ่านในทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาทุกสถาบันล้วนให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยจัดรายวิชาการอ่านอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (Office of the Higher Education Commission, 2013, p.4) ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ คือ การสอนหลักและวิธีในการอ่านงานเขียนประเภทต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้และสร้างเสริมค่านิยมที่ต้งามการอ่านในระดับนี้จึงเป็นการอ่านที่ลุ่มลึกในศาสตร์สาขาวิชาชีพที่ศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถก่อนออกไปประกอบอาชีพ (Sinlarat, 2012, p.4) ประกอบกับผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจและพิจารณาเนื้อหาที่อ่านอย่างละเอียดลึกซึ้งสามารถตีความหมายต่อสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์ The University of Melbourne (2010, p.1) ได้สรุปความสำคัญไว้ว่า “การอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา เพราะกิจกรรมการอ่านในระดับอุดมศึกษานั้นไม่ได้เป็นเรื่องง่าย วิธีการอ่านดังกล่าวนี้จะทำให้นักศึกษาอ่านได้เร็วขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านสูงขึ้น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียน

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันพบว่า นักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจเนื้อหา และขาดความสามารถในการตีความ ดังเช่น ข้อมูลจากการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการทดสอบวัดความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนิสิตแรกเข้าปีการศึกษา 2555 โดย The Sirindhorn Thai Language Institute (2010, p.6) ได้สรุปข้อค้นพบสำคัญประการหนึ่งว่า ภาพรวมนิสิตมีสมรรถภาพการอ่านผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาตามทักษะย่อย พบว่าทักษะ การอ่านที่นิสิตควรปรับปรุงมากที่สุด ได้แก่ การอ่านตีความและการอ่านอย่างละเอียด ซึ่งเป็นลักษณะของการอ่านเชิงวิเคราะห์

จากการศึกษาแนวคิดที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่าแนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน คือ แนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีแผนผังความสัมพันธ์ของความหมาย

แนวคิดการอ่านจากต้นแบบ (reading apprenticeship approach) เป็นแนวคิดที่มีรากฐานมาจากแนวคิดของทฤษฎีสรคณิคมทางสังคมและทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา ลักษณะสำคัญของแนวคิดนี้ คือ ครู ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อน และสื่อการเรียนการสอนจะเป็นแบบอย่างในการฝึกปฏิบัติตามกระบวนการอ่านในงานเขียนแต่ละประเภท ได้แก่ สารคดี เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ และบทความวิจัย บทบาทของครูจะเป็นต้นแบบในการใช้กลวิธีที่หลากหลาย เช่น 1) การคิดออกเสียง (think aloud) 2) การตั้งคำถามกับตนเอง (self-questioning) 3) การคาดเดา (prediction) 4) การอ่านคร่าว (skimming/scanning) 5) การสรุปความ (summarizing) 6) การหาข้อสรุป (deducing) 7) การอ่านซ้ำ (reread) 8) การขยายความ (elaborating) ซึ่งกลวิธีดังกล่าวช่วยในการทำความเข้าใจจับใจความสำคัญของบทอ่านได้ทุกประเภท (Mehdian, 2009, p.5)

Pressley, et al. (1992, pp.524-525) กล่าวว่า “นักวิจัยทั่วไปไม่ได้ศึกษากลวิธีการตีความ เพราะมุ่งไปที่การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ หรือการทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น ซึ่งการตีความของผู้เรียน

จะอยู่ในช่วงของการทดสอบหลังการอ่าน โดยการทำแบบทดสอบที่ออกโดยครู เพราะความสามารถในการตีความ จำเป็นต้องใช้โครงสร้างความรู้เดิม ทักษะคิด ความคิดเห็น และกลวิธีในการอ่านมาช่วยตีความคำศัพท์ สำนวนและข้อความ สามารถแสดงออกด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้เรียน และบทอ่าน”

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านเรื่องอย่างละเอียดแล้วพิจารณาจุดมุ่งหมายในการเขียน จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเรื่องออกเป็นส่วนๆ เพื่อพิจารณาแนวคิด ความหมาย ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของเนื้อหา ผู้อ่านต้องใช้ความคิดแยกแยะองค์ประกอบภายในเรื่องนั้นๆ เพื่อสรุปแนวคิดและคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน (Long, 2012, pp.10-11; Potter, 2005, pp.52-63; Roskos & Walker, 1994, p.148; Phetcharat & Thongbai, 2013, p.205; Department of Academic Affairs, 2003, p.208)

ดังนั้น แนวทางสำคัญที่จะช่วยสร้างให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์บทอ่าน การรู้ความหมายของคำเพื่อให้สามารถตีความได้ คือ กลวิธีผังความสัมพันธ์ของความหมาย (semantic mapping strategy) มีชื่อเรียกหลายชื่อด้วยกัน ได้แก่ semantic webbing, story maps, webbing, cognitive mapping และ semantic organizer (Pearson & Johnson as cited in Coleman, 1995, p.14) ซึ่งเป็นกลวิธีการอ่านที่พัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ทำความเข้าใจคำและการอ่านของผู้เรียนได้ทุกระดับโดยพัฒนามาจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) และทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) และรูปแบบการเขียน (Text Structure) เข้าด้วยกัน (Reutzel & Cooter, 2003, p.326; Halterman, 2013, p.26)

กลวิธีผังความสัมพันธ์ของความหมายมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอ่านในทุกรายวิชา ดังที่ Vadasy and Nelson (2012, p.104) กล่าวถึงกลวิธีผังความสัมพันธ์ของความหมาย ทำให้การสอนการอ่านเปลี่ยนจุดเน้นจากเนื้อหาเป็นการสร้างความเข้าใจคำที่มีต่อเนื้อหา ซึ่งความเข้าใจมาจากการใช้ความรู้เดิมเรียนรู้คำตามบริบทที่อ่าน และเข้าใจโดยนำมาจัดกลุ่มคำหรือข้อความที่มีความหมายสัมพันธ์กันเข้าด้วยกันตามหัวข้อที่กำหนดขึ้น ซึ่งการจัดกลุ่มคำผู้อ่านต้องวิเคราะห์ตามโครงเรื่อง (terms) ถึงความเหมือนหรือความแตกต่าง ความเป็นเหตุและผลของคำดังกล่าว

การศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าแนวคิดการอ่านจากต้นแบบจะช่วยพัฒนาการใช้กลวิธีในการอ่านมาทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน ในขณะที่ผังความสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์ความรู้เดิมมาเชื่อมโยงแล้วสร้างแผนผังความสัมพันธ์เพื่อสรุปข้อมูลที่สำคัญ ตามโครงสร้างบทอ่านแต่ละประเภทโดยพิจารณาลักษณะการใช้ภาษา การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง การอธิบายความเป็นเหตุและเป็นผลกันลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้อ่านสามารถวิเคราะห์ และตีความบทอ่านได้ ซึ่งเป็นแนวการสอนใหม่ที่เปลี่ยนวิธีการสอนอ่านแบบเดิมมาเป็นการสร้างองค์ความรู้ทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่าน (Brenner, 2009, pp.3-4)

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น คือนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ สารระการเรียนรู้ของรายวิชาการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ในงานเขียนประเภท สารคดี เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ และบทความวิจัย ซึ่งเนื้อหาที่อ่านจะมาจากความสนใจและความต้องการในการอ่านของผู้เรียน โดยเป็นประเภทการอ่านที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. ตัวแปรจัดกระทำ คือ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังความสัมพันธ์ของความหมาย ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองเก็บข้อมูล 12 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2559

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังความสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับ อุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังความสัมพันธ์ของความหมายจากผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สาขาวิชาภาษาไทย เนื่องจากนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเป็นตัวแทนของผู้เรียนที่ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผ่านการเรียนวิชาภาษาไทยมาอย่างน้อยเป็นเวลา 6 ปี จากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา บริบทนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีลักษณะของผู้เรียนเช่นเดียวกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ในด้านความรู้ความสามารถที่ใกล้เคียงกัน โดยพิจารณาจากคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ดังนั้น จึงเป็นกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ทักษะทางภาษาไทยในระดับที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงได้กลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม จากผู้เรียนชั้นปีที่ 2 ของคณะครุศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน เป็น

กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ข้อจำกัดของการวิจัยที่ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเลือกกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ และไม่สามารถใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเพื่อจัดเข้ากลุ่มได้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ มีผู้เรียนเพียงกลุ่มเดียวตามจำนวนผู้ลงทะเบียน

2. กระบวนการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนในการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยการศึกษาปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ และแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา การตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน และขั้นที่ 2 เป็นการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน โดยการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดย 1) การศึกษาสภาพปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาโดยสัมภาษณ์ผู้สอนรายวิชาที่พัฒนาทักษะการอ่านในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์จำนวน 20 คน และสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ในรายวิชาการอ่าน สถาบันละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ 2 ด้าน ตามลำดับ ดังนี้

ด้านตัวผู้เรียน

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเนื้อหา เป็นปัญหาที่พบมากที่สุด โดยมีสาเหตุมาจากผู้อ่านไม่สามารถจับประเด็นสำคัญของบทอ่านได้
2. ด้านการอ่านอย่างละเอียด โดยมีสาเหตุมาจากผู้อ่านขาดทักษะในการวิเคราะห์เนื้อหา บอกข้อมูลที่ขัดแย้งไม่ได้ ขาดทักษะการเชื่อมโยงข้อมูล และสรุปความจากสิ่งที่อ่านได้ไม่ครบ
3. ด้านการตีความ มีสาเหตุมาจากผู้อ่านขาดความรู้เรื่องคำที่แฝงความหมาย รวมทั้งไม่ใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านมาช่วยหาความหมายแฝงของผู้เขียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบสาเหตุจากการสอนแบบบรรยาย ผู้เรียนไม่ได้ฝึกใช้กลวิธีในการอ่านและไม่มีเทคนิคการอ่าน และผู้เรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ด้านบทอ่านมีสาเหตุมาจากผู้เรียนไม่ได้วิเคราะห์บทอ่านที่หลากหลาย และบทอ่านที่มีความยากซับซ้อน

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วผู้วิจัยศึกษาแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีผังความสัมพันธ์ของความหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน และสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับปรุงคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนก่อนนำไปทดลอง

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน

1. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 3 ฉบับ คือ 1) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน โดยทั้ง 2 ฉบับ มีลักษณะคู่ขนานกัน 2) เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์แบบอัตโนมัติ 3) เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกผลการอ่านของผู้เรียน (reading log) โดยให้ผู้เรียนเขียนบันทึกผลการอ่านเอง เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง

2. การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดแบบอนุกรมเวลา (The One-Group Time Series Design) ซึ่งเป็นการศึกษากลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว แต่มีการวัดซ้ำตามช่วงเวลาที่กำหนดหลายครั้งทั้งก่อน ระหว่างและหลังการทดลองเพื่อดูพัฒนาการ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนดำเนินการ ดังนี้ ผู้สอนประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์จากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างก่อน-หลังการสอน

ตาราง 1 สรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน	บทบาทต้นแบบ	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	การวัดและประเมินผล
1. ชั้นเรียนรู้และฝึกอ่านตามต้นแบบ 1.1 ผู้สอน/ผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้พื้นฐานประเภทของบทอ่าน 1.2 ต้นแบบเสนอและสาธิตการใช้กลวิธี 1.3 ผู้เรียนฝึกอ่านบทอ่านตามต้นแบบ	1. ต้นแบบ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ครู และสื่อการสอน ให้ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน 2. ต้นแบบอธิบายการใช้กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจประเภทต่างๆ 3. ต้นแบบจัดกิจกรรมและฝึกวิเคราะห์ประเภทการอ่าน 4. ต้นแบบดูแลตอบคำถามระหว่างฝึกปฏิบัติการใช้กลวิธี	1. เตรียมเนื้อหา กิจกรรม ตัวบทอ่าน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้สอดคล้องกับบทอ่าน 2. ทบทวนความรู้เกี่ยวกับประเภทของงานเขียน 3. การทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบอย่างในการฝึกใช้กลวิธีในการอ่านแต่ละประเภท 4. การซักถาม ทบทวนประเภทของการอ่าน	1. ศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ แนวทางการอ่าน 2. การทบทวนความรู้เกี่ยวกับประเภทของงานเขียน 3. สังเกต และจดบันทึกรายละเอียดการใช้กลวิธีการอ่าน	1. ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการตอบคำถามโดยใช้การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม 2. การตรวจบันทึกการอ่านของผู้เรียน

ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน	บทบาทต้นแบบ	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	การวัดและประเมินผล
<p>2. ขั้นอ่านและเชื่อมโยงความหมาย</p> <p>2.1 ผู้เรียนระบุความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับบทอ่าน</p> <p>2.2 ผู้เรียนอ่านบทอ่านโดยเลือกใช้กลวิธีการอ่านที่ได้เรียนรู้จากต้นแบบ</p> <p>2.3 ผู้เรียนกำหนดคำสำคัญจากบทอ่านและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความหมาย</p> <p>2.4 ผู้เรียนให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านร่วมกับผู้อื่น</p>	<p>1. ต้นแบบยกตัวอย่างคำสำคัญในบทอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกระบุความรู้เดิมเกี่ยวกับคำดังกล่าว</p> <p>2. ต้นแบบตอบคำถามระหว่างที่ฝึกปฏิบัติ</p> <p>3. ต้นแบบอธิบายและให้คำแนะนำตรวจสอบการใช้กลวิธีการอ่านของผู้เรียนระหว่างฝึกปฏิบัติ</p>	<p>1. ผู้สอนทบทวนและสรุปกลวิธีที่ต้นแบบนำเสนอ</p> <p>2. ผู้สอนให้คำแนะนำและสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้</p> <p>3. ผู้สอนถามความรู้เดิมของผู้เรียนที่สัมพันธ์กับบทอ่าน</p> <p>4. ผู้สอนซักถามคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน</p> <p>5. ผู้สอนกระตุ้นด้วยคำถาม และนำการอภิปราย</p>	<p>1. ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการอ่าน</p> <p>2. ผู้เรียนสรุปคำศัพท์สำนวน และข้อความสำคัญที่พบในบทอ่านเพื่อใช้ในการอภิปราย</p> <p>3. ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน</p> <p>4. ผู้เรียนอธิบายความหมายของคำที่เป็นประเด็นหัวข้อหลัก และหัวข้อรองลงในผังความสัมพันธ์ของความหมาย</p>	<p>1. ประเมินความเข้าใจการอ่านจากคุณภาพของแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของความหมาย</p> <p>2. การมีส่วนร่วมในการอภิปรายโดยใช้การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม</p> <p>3. การตรวจบันทึกผลการอ่านของผู้เรียน</p>
<p>3. ขั้นตรวจสอบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่าน</p> <p>3.1 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้และวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน</p> <p>3.2 ครูตรวจสอบและเสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับบทอ่านเพิ่มเติม</p> <p>3.3 ผู้เรียนสรุปและเพิ่มเติมรายละเอียด</p>	<p>ต้นแบบดูแลความเรียบร้อยและตอบคำถามระหว่างที่ฝึกปฏิบัติ</p>	<p>1. ครูจัดกลุ่มผู้เรียนแบบคละความสามารถ กลุ่มละ 3 -5 คน</p> <p>2. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม และควบคุมชั้นเรียนให้เป็นที่ยอมรับ</p> <p>3. ครูจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเตรียมรายละเอียดของผังสัมพันธ์ฯ</p>	<p>1. ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามที่ครูกำหนดให้</p> <p>2. ผู้เรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงข้อมูลที่ได้รับมา จาก การอ่านของแต่ละ พร้อมทั้งตรวจสอบและประเมิน ผลการอ่าน เพื่อทบทวนความเข้าใจ</p> <p>3. ผู้เรียนทบทวนและปรับปรุงแผนภาพของตนเองโดยวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน</p>	<p>1. การมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม</p> <p>2. การตรวจบันทึกผลการอ่านของผู้เรียน</p>

3. ดำเนินการสอนในชั้นเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นตามแนวทางในรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบกับกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชั้นเรียนรู้และฝึกอ่านตามต้นแบบ เป็นขั้นที่ต้นแบบอธิบายความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเภทของงานเขียน และแนะนำกลวิธีในการอ่านให้ผู้เรียนสังเกต เช่น การอ่านสารคดี ต้นแบบใช้กลวิธีการคิดออกเสียง และผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของงานเขียน มีขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน

1.1 ผู้สอน/ผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ พื้นฐานประเภทของบทอ่าน ต้นแบบอธิบายความรู้เกี่ยวกับประเภทของงานเขียน

1.2 ต้นแบบเสนอและสาธิตการใช้กลวิธีการอ่าน ต้นแบบให้ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีในการอ่านและสาธิตการใช้กลวิธีเป็นขั้นตอน

1.3 ผู้เรียนฝึกอ่านบทอ่านตามต้นแบบ ผู้เรียนฝึกอ่านบทอ่านขนาดสั้นตามขั้นตอนการใช้กลวิธีในการอ่านของต้นแบบ

ขั้นที่ 2 ชั้นอ่านและเชื่อมโยงความหมาย มีขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอน

2.1 ผู้เรียนระบุนิยามที่สัมพันธ์กับบทอ่าน ผู้เรียนฝึกอ่านบทอ่านประจำสัปดาห์ ผู้สอนนำเข้าสู่หัวข้อเรื่องที่จะอ่าน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับประสบการณ์เดิมและจัดกลุ่มความคิดให้เป็นหมวดหมู่

2.2 ผู้เรียนอ่านบทอ่านโดยเลือกใช้กลวิธีการอ่านที่ได้เรียนรู้จากต้นแบบ ผู้เรียนแต่ละคนอ่านงานเขียนอย่างละเอียดโดยใช้กลวิธีจากต้นแบบและผู้สอนให้คำแนะนำ

2.3 ผู้เรียนกำหนดคำสำคัญจากบทอ่านและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำสำคัญ ผู้เรียนแต่ละคนเลือกคำศัพท์ สำนวน และข้อความสำคัญในบทอ่านและเขียนลงในกระดาษเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำสำคัญและสรุปแนวคิดหลักที่ได้จากการอ่าน

2.4 ผู้เรียนให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านร่วมกับผู้อื่น ผู้เรียนนำแผนภาพของแต่ละคนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับแผนภาพของเพื่อน

ขั้นที่ 3 คือ ขั้นตรวจสอบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน

3.1 ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้และวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน ผู้เรียนเลือกแผนภาพของแต่ละกลุ่มย่อยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่านกับเพื่อน

3.2 ผู้เรียนและครูร่วมกันตรวจสอบและเสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับบทอ่านเพิ่มเติม ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันตรวจสอบการอ่านอีกครั้งในด้านความถูกต้องของสาระสำคัญในชั้นเรียน

3.3 ผู้เรียนสรุปและเพิ่มเติมรายละเอียดสำคัญของบทอ่าน ผู้เรียนเขียนสรุปข้อมูลเพิ่มเติมในรายละเอียดของบทอ่านที่ไม่สมบูรณ์ลงในแผนภาพ และเขียนบันทึกผลการอ่านที่ผู้สอนมอบหมายให้เป็นภาระงานประจำสัปดาห์

3. การดำเนินการหลังการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์กับกลุ่มทดลอง เพื่อประเมินความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

4. การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดำเนินการโดยสร้างรูปแบบและเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน และการทดลองสอนนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

4.2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

4.2.1 ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน และนำคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มทดลองทั้งก่อนและหลังการทดลองมาหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

4.2.2 ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ในระยะเวลาต่างๆ ของการทดลองโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบบันทึกการอ่านของกลุ่มทดลอง (reading log)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนมีหลักการสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1.1 การเรียนรู้กลวิธีการอ่านจากต้นแบบ ทำให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้ในการวางแผนเลือกกลวิธีการอ่าน ผักปฏิกิริยา และตรวจสอบประเมินการอ่านด้วยตนเอง นำไปสู่การอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การเรียนรู้บทอ่านจากการเชื่อมโยงประสบการณ์ความรู้เดิมกับคำศัพท์ สำนวน และข้อความสำคัญ นำไปสู่การทำความเข้าใจบทอ่านได้ดี

1.3 การระบุและขยายความรู้จากการอ่าน และนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ข้อความที่มีความสัมพันธ์ของความหมาย ต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น และนำเสนอเป็นแผนภาพ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาและโครงสร้างเรื่องที่อ่านได้ดี

1.4 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินการอ่านโดยแลกเปลี่ยนความรู้ วิชาพิจารณาสิ่งที่ย่าน ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีผังสัมพันธ์ของความหมายมี 3 ข้อ ดังนี้ 1) เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์เนื้อหาตามโครงสร้างของบทอ่าน 2) เพื่อส่งเสริมการตีความจากบทอ่านที่กำหนด 3) เพื่อส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนามี 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นเรียนรู้และฝึกอ่านตามต้นแบบ ซึ่งมีขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ 1) ผู้สอน/ผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้พื้นฐานประเภทของบทอ่าน 2) ต้นแบบเสนอและสาธิตการใช้กลวิธีการอ่าน และ 3) ผู้เรียนฝึกอ่านบทอ่านตามต้นแบบ

ขั้นที่ 2 ขั้นอ่านและเชื่อมโยงความหมาย มีขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอน คือ 1) ผู้เรียนระบุความรู้เดิมที่สัมพันธ์กับบทอ่าน 2) ผู้เรียนอ่านบทอ่านโดยเลือกใช้กลวิธีการอ่านที่ได้เรียนรู้จากต้นแบบ 3) ผู้เรียนกำหนดคำสำคัญจากบทอ่านและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความหมาย และ 4) ผู้เรียนให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านร่วมกับผู้อื่น

ขั้นที่ 3 คือ ขั้นตรวจสอบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่าน ซึ่งมีขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ 1) ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้และวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่อ่าน 2) ผู้เรียนและครูร่วมกันตรวจสอบและเสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับบทอ่านเพิ่มเติม และ 3) ผู้เรียนสรุปและเพิ่มเติมรายละเอียดสำคัญของบทอ่าน

4. การวัดและประเมินผล ดำเนินการทั้งในระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

4.1 การประเมินความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อน และหลังการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์

4.2 การประเมินความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีคะแนนเต็ม 50 คะแนน

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง (n= 30)

ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์	ก่อนเรียน		หลังเรียน		D	t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
คะแนนเต็ม 50 คะแนน	29.63	3.362	37.30	3.030	7.67	-10.884	.000*

*p < .01

จากตาราง 2 พบว่า หลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 29.63 และมีคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 37.30

ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งได้จากการทดสอบ 4 ครั้ง ในสัปดาห์ที่ 3, 6, 9 และ 12 เป็นการวัดคะแนนความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังตาราง 2

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่างในระยะต่างๆ ของการทดลอง (n=30)

สัปดาห์ที่	ระยะการทดลอง	\bar{X}	S.D.
3	1. สารคดี	31.70	4.332
6	2. เรื่องสั้น	38.66	3.613
9	3. กวีนิพนธ์	38.86	4.462
12	4. บทความวิจัย	39.03	6.042

ตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่างในการทดสอบระยะที่ 1-4 มีค่าเฉลี่ย 31.70, 38.66, 38.86 และ 39.03 เมื่อพิจารณาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ที่ 3, 6, 9 และ 12

การอภิปรายผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเรียนรู้และฝึกอ่านตามต้นแบบ ขั้นที่ 2 ขั้นอ่านและเชื่อมโยงความหมาย ขั้นตอนที่ 3 คือ ขั้นตรวจสอบและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่าน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ดำเนินการก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และระหว่างการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบบันทึกผลการอ่านของผู้เรียน (reading log)

2. ผลการทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พัฒนาการความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นในแต่ละสัปดาห์

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องมาจากการนำแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังความสัมพันธ์ของความหมายมาพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียนในด้านการวิเคราะห์ ส่วนประกอบของงานเขียน การตีความ และการแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการ

อ่านเชิงวิเคราะห์ โดยแนวทางการอ่านจากต้นแบบเน้นกระบวนการช่วยพัฒนาการใช้กลวิธีการอ่านทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียนได้ถูกต้อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านให้มากขึ้น Mehdiان (2009, p.4); Matz (2012, pp.37-38) กล่าวว่า แนวทางการอ่านจากต้นแบบช่วยให้เกิดการรู้คิด (Metacognition) ทำให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการอ่านมาทำความเข้าใจบทอ่าน และผู้เรียนฝึกการสื่อสาร เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ในขณะที่อ่านโดยการแลกเปลี่ยนความรู้กัน ส่วนกลวิธีฝังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยพัฒนาการวิเคราะห์เนื้อหาในบทอ่าน และการเขียนสรุปเรื่องที่อ่าน (Pressley, et al., 1992, p.523) และรูปแบบการเขียนฝังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยจัดระบบความคิดของผู้อ่านเพื่อวิเคราะห์รายละเอียดตามโครงสร้างของงานเขียน (Sinatra, et al., 1986, pp.4-6) และช่วยกระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน หรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนได้อภิปรายถึงคำศัพท์สำคัญที่พบในบทอ่าน (Reutzel & Cooter, 2003, p.326) สอดคล้องกับงานวิจัย Sukvijit and Chinwonno (2016, p.27) พบว่า ผู้เรียนสามารถอ่านบทอ่านได้เข้าใจมากขึ้น เมื่อรู้จักวิธีการใช้กลวิธีในการอ่านมาพัฒนากระบวนการอ่านของตนเอง

นอกจากนี้ รูปแบบการเรียนการสอนมีจุดเด่น คือ ช่วยแก้ปัญหาในด้านการอ่านที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ทำให้วิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน การตีความ และการแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น เนื่องจากแนวทางการอ่านจากต้นแบบมีพื้นฐานมาจากแนวความคิดสร้างความรู้ทางสังคมของ Vygotsky (1981) ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ภาษา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการเรียนรู้ และแนวทางการอ่านจากต้นแบบมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของ Bandura (1989) ที่เชื่อว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนสำคัญ คือ การเรียนรู้จากต้นแบบ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้กลวิธีในการอ่านจากต้นแบบซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน แนวคิดดังกล่าวช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาได้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งมีพื้นฐานในการอ่านงานเขียนประเภทต่างๆ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้ที่สนใจนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ควรปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน เช่น การปรับประเภทของบทอ่านให้มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาศึกษาหรือตรงกับความสนใจของผู้เรียน การปรับเปลี่ยนกิจกรรมบางส่วน เช่น จากเดิมในกิจกรรมในขั้นอ่านและเชื่อมโยงความหมาย ผู้เรียนมีบทบาทในการเขียนแผนภาพเพื่อเชื่อมโยงความหมายของคำสำคัญ เมื่อนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ ผู้สอนอาจจะต้องชี้ให้เห็นว่าคำสำคัญที่พบในบทอ่านใดที่ควรทำความเข้าใจ ขยายความเพิ่มเติม

1.2 ผู้เป็นต้นแบบควรมีเกณฑ์ในการคัดเลือกที่เหมาะสมมีความสอดคล้องกับประเภทบทอ่าน ผู้สอนและต้นแบบมีการวางแผนจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ควรมีการกำหนดช่วงเวลาในการทำกิจกรรมของ ต้นแบบเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนกับหน้าที่ของผู้สอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ที่ส่งผลต่อตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การอ่านเอาเรื่อง (reading literacy) เพื่อส่งเสริมความรู้ ความสามารถของ ผู้เรียนในด้านอื่นๆ ต่อไป

2.2 การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ พัฒนาขึ้น โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสาขาวิชา เพื่อศึกษาความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในสาขาวิชาต่างๆ และนำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในสาขาวิชาอื่นๆ

References

- Bandura, A. (1989). Human agency in social cognitive theory. *American Psychologist*, 44(9), 1175.
- Brenner, D. (2009). *Supporting struggling readers in English education*. Retrieved March 10, 2014, from <http://www.researchgate.net/>
- Coleman, L. C. (1995). *the effects of semantic mapping on reading comprehension levels of third-grade students in the Mississippi Delta* (Doctoral dissertation). Cleveland, MS.: Delta State University.
- Department of Academic Affairs. (2003). *Learning in Thai Language based on basic education curriculum*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]
- Halterman, T. J. (2013). *Effects of rap paraphrasing and semantic-mapping strategies on the reading comprehension of english learners and fullyenglish-proficient students with mild-to-moderate learning disabilities* (Doctoral dissertation). San Francisco, CA.: The University of San Francisco.
- Long, M. (2012). *The effects of explicit analytical reading skills instruction on the ability to solve mathematical problem in a written format in a third-grade classroom*. USA.: University of Arkansas.
- Matz, D. S. (2012). *Reading apprenticeship classrooms: Effectiveness of teacher think-alouds to increase the metacognition of 7TM grade social studies students* (Doctoral dissertation). Chester, PA.: Widener University.

- Mehdian, N. (2009). Teacher's role in the reading apprenticeship framework: Aid by the side or sage by the stage. *English Language Teaching*, 2(1), 3-12.
- Ministry of Education. (2009). *Create Thai children to smart reading*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladphrao. [in Thai]
- OECD. (2013). *PISA 2012 assessment and analytical framework: mathematics, reading, science, problem solving and financial literacy*. Retrieved December 10, 2013, from <http://dx.doi.org/10.1787/9789264190511>
- Office of the Higher Education Commission. (2013). *Higher education plan 11 (2013-2016)*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Phetcharat, J., & Thongbai, A. (2013). *Thai language for communication*. Bangkok: Odien Store. [in Thai]
- Potter, W. J. (2005). *Becoming a strategic thinker: Developing skills for success*. New Jersey: Pearson Education.
- Pressley, M., El-Dinary, P. B., Gaskins, I., Schuder, T., Bergman, J. L., Almasi, J., & Brown, R. (1992). Beyond direct explanation: Transactional instruction of reading comprehension strategies. *Elementary School Journal*, 92(5), 513-555.
- Reutzel, D. R., & Cooter, R. B. (2003). *Strategies for reading assessment and instruction: Helping every child succeed*. NJ: Merrill Prentice Hall.
- Sinlarat, P. (2012). *Thailand qualifications framework*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Sukvijit, P. B., & Chinwonno, A. (2016). The effects of project-based reading instruction on English reading ability and intercultural communicative competence of undergraduate students. *Journal of Education Naresuan University*, 18(3), 27-44.
- The Sirindhorn Thai Language Institute. (2010). *Research report "Result of Thai Language Ability Test of student at Chulalongkorn University"*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Roskos, K., & Walker, B.J. (1994). *Interactive handbook for understanding reading diagnosis*. USA.: Macmillan.
- Sinatra, R., Stahl-Gemake, J., & Morgan, N. W. (1986). Using semantic mapping after reading to organize and write original discourse. *Journal of Reading*, 30(1), 4-13.

The University of Melbourne. (2010). *Help sheet reading skills*. Teaching and Learning Unit, Australia: University of Melbourne.

Vadasy, P. F., & Nelson, J. R. (2012). *Vocabulary instruction for struggling students*. New York: Guilford Press.

Vygotsky, L. S. (1981). The instrumental method in psychology. *The Concept of Activity in Soviet Psychology*, 135-143.